„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у злату)
на годину 32 дин., на пола године 16 дин., на четврт године 8 динара.

ЗАСТАВА.

ЛИСТ целокупне српске народне слободоумне странке.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 76. У Новом Саду у уторак 16. маја 1889. ГОДИНА XXIV.

ПРЕКИ СУД У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.

Са полузваничне и званичне стране признаје се, да је земаљска влада Босне и Херцеговине проширила наредбу о преким судовима. Дакле је истина оно, што смо још пре недељу и више дана јавили о томе. Но ако у полузваничним листовима тражимо узрок овој строгој мери, ми га нећемо наћи. Сваки лист износи друге разлоге, а сви одреда хоће да сведу то пооштрење на ситнице.

У најновије доба наводи се, како бајаги у једном случају нису били судови на чисто како ће судити, па је онда влада издала тачнију наредбу. Но то би тек било ужасно. Јер та тачнија наредба, није тумачење прве наредбе, него је велико пооштрење ванредних мера. Па зар је већ дотле дошло, да се због најмање ситнице, или боље рећи, да се без икаквог оправданог узрока, одмах доносе мере, које за многе и многе нове случајеве наређују куглу и вешала. Ако је тако, онда то боље но ишта показује крајњу лакомисленост управе.

Нисмо далеко од делегација, али и онда кад се буду делегације састале, нећемо дознати ништа поуздано о целој тој ствари. Чланови делегације „за дивно чудо“ имају обичај, да траже од министра разјашњење о ситницама а крупне ствари превиде. Тако је лане Ђура Ђурковић направио важно лице и питао министра потанко о томе: шта је са оно 7 људи, који су побегли из Црне Горе у Херцеговину, а „случајно“ је сасвим заборавио и он и друга господа, да питају министра о оном важном случају, кад је покојни престолонаследник Рудолф ишао у Босну, а хиљаде и хиљаде сељака долазило, да му се тужи на неправду, те је том приликом било силног аршења и истрага. Морамо се дакле држати оних извештаја, које приватно добисмо из Босне, те из њих прочитати узроке пооштрењу преких и ванредних мера.

Наш извештач нам јавља из Босне, да је и ове године, као и сваке друге било с пролећа хајдучких чета по Босни и Херцеговини; убијени су неки војници, а нанета је на два на три места штета железничкој прузи и пошти. Но то по себи није ништа необично, нит ново, и да се није у Србији променуло политичко стање, наш дописник држи, да би остало све по старом.

Међутим, како се у Босни много троши на диспозицијони фонд и издржавање шпијона, то многа господа држе да је сад дошло време, „да спасу државу“, те полетеше јављати, како ти најновији случајеви имају врло опасну подлогу, јер стоје у свези са агитацијом из Србије. Како су новине из Србије у последње време могле отвореније писати, то су неке пишући о Босни и Херцеговини нагласиле, да су те две покрајине српске, и да их се Србија никад одрећи не може. Све то скупа било је довољно, да се „уђе у траг завери“ која се шири из Србије, а да се обичне хајдучке чете и њино делање представе као претече револуције. И отуд онда ванредно стање.

Овако тумачи наш дописник те најновије мере, и ма колико да је тешко веровати у таку лакомисленост управе, ипак нам не остаје друго, него да верујемо. А верујући у то, морамо рећи, да је така управа несрећа по нашу државу. До тог ће уверења пре а после доћи и наши најмеродавнији кругови, само ће онда можда тешко ићи поправити све те погрешке.

Политички преглед.

Обнова финанцијалне нагоде између Хрватске и Угарске. Из Будимпеште јављају, да је у седници од 12. о. м. хрватске регниколарне депутације без дебате примљен одговор угарске регник. депутације за основу специјалној расправи. Међу тим ко год је прочитао посланицу хрват. регник. депутације и одговор на њу од стране угар. регник. депутације, мора признати, да је друго нешто било, што је прва у својој посланици захтевала и желела, а друго, што јој се у одговору даје. Осим приличне дозе иронија на хрватску посланицу има у одговору и то, да угар. регник. депутација неће о многим питањима ни да расправља, јер, као што каже, или нема зато мандата, или је дотични предмет законом већ решен, па она несме у њега да дира. Такав је на прим. кључ, по коме би Хрватска имала да придоноси к заједничким трошковима, пошто је то још онда установљено, кад је створена нагода између Аустрије и Угарске а по нагодбеном закону има се тај кључ установити просто на темељу истих службених података једноставном рачунском операцијом. То је са свим тако, т. ј. требало би тако да буде, али не бива тако. Такозвани „принсзбени кључ“ са свим се друкчије до сада тумачио, а са свим би друкчије требало да се тумачи. И то је оно, зашто се хрват. регниколарна депутација закачила, а за шта мађ. рег. депутација неће ништа да зна. Има још ваздa ствари, које је хрват. регник. депутација поред све своје скромности, хтела да изведе на чисто, а за које мађ. регникол. депутација неће ништа да зна; па ипак она прва узима и усваја одговор ове друге за основу специјалној дебати. То ништа друго не значи, већ да хрват. регникол. депутација пристаје на понуде угар. регникол. депутације, и то, у супрот својих виших и већих захтева. То је заиста жалосно!

Штрајк радника. Радници све у већој мери обустављају рад, а у првом реду траже, да им се смањи трајање рада на 8—9 сати дневно. Рудари у Саксонској не само што нису опет отпочели рад, него се тај покрет раширио, те обуставише рад и рудари у Кладну Чешкој, а говори се, да ће и рудари Угарске у печујском крају обуставити рад и тражити смањивање трајања рада, па и повишицу. Осим тога су у Берлину обуставили рад пјвари, зидари и дунђери. Осим тога обуставише рад кочијаши прушке коњске железнице и т. д. Све ово су врло значајне појаве, које доказују да ће за кратко време раднички сталеж повранути свом силом социјално питање. За сад је значајно, што немачка влада и немачки цар употребљују све могуће начине, да приволу капиталисте на попуштање. Бизмарк је уверења, да то једино може одгодити социјалну револуцију. Са великим интересовањем мора се очекивати даљи развој овог радничког покрета.

Талијански краљ у Немачкој. Онда, кад је данашњи немачки цар ступио на престо, те посетио прво руски двор, а за тим друге европске дворове, старала се европска штампа доказати, да те посете немају политичког значаја. То је штампа чинила понајпре зато, што је немачки цар посетио најпре руски двор. Но сад, кад је талијански краљ Хумберто дошао у Немачку, да одужи посету, та иста штампа приписује тој посети значај првог реда. Пре неки дан просу се глас, да ће талијански краљ отићи с немачким царем у Штрасбург. На то је француска штампа дигла велику грају. Она питаше: Зар талијански краљ има тако мало пијетета према Француској, којој у првом реду мора Италија захвалити своје уједињење, да данас талијански краљ иде у оне крајеве Немачке, које је Немачка отела од Француске? И да је то талијански краљ учинио, нема сумње, да би се у том огледало изазивање према Француској. Но у последњем часу стигоше гласови, да је горња вест неистинита. А како је данас у Елзасу, о том говори врло живо подлистак у данашњем броју „Заставе“, који прича сасвим истинити догађај.

---

† Историја једног честитог калуђера.

Седмога маја заклопио је за увек своје очи Ђорђе Христић бивши игуман манастира Фенека. Преминуо је у манастиру Беочину у својој 73-ој години.

Покојник се родио у Иригу а постригао се у манастиру Јаску пре 50 и више година. Судба га је гонила као и друге калуђере од манастира до манастира, но под старост се смирио, пошто га поставише за игумана и настојатеља манастира Фенека. Веле да је до његовог доласка манастир Фенек јако опао био, но покојник имајући у Земуну и Београду својих угледних пријатеља, упливисао је на њих, те су ови својим добровољним прилозима помогли, те је црква и споља и изнутра врло лепо оправљена.

Али покојнику не беше суђено да као настојатељ умре. Кад народу српском натурише на врат Германа за патријарха, дође време гонења и протеривања.

Герману је требало својим захвалити, те је многог настојатеља с управе сврго и своје карикатуре на управу понамештао. Закуцао је алком на вратима Германовим и чувени пијонер, земунски поп Никола. Затражио је да се награди за своја витешка дела, јер тада све пијавице народне које се искупише око натуреног патријарха увераваше истог, да је њиховим заузимањем дошао до патријаршеског жезла. Тада је прва филоксера просула се по убави Карловци. Герман није знао шта ће са поп Николом, јер места протопрезвитерска беху попуњена, а да не беху, администрација му не би фалила, владика пак није могао бити поред живе жене. Али поп Никола је умео удесити ствари, наговори братију да туже покојнога Ђорђа, што ови и ураде. По саслушању и истрази, игумана Ђорђа скине Герман са управе а на исту постави попа Николу.

Игумана пошљу у манастир Беочин где је до самрти уживао мировину од 300 ф. годишње. Разлог је био тај: да игуман као стар човек и распикућа не сме даље управљати манастиром. Каква је пак управа била попа Николе о томе знамо сви. Тако је прошао човек, који је верно и савесно служио светим обитељима више од 50 пуних година.

Покојник беше врло лепа појава, стасит и крепак, по природи благ и љубак, у друштву пријатан према сваком, до крајности учтив, све је то красило игумана Ђорђа и које са покојником и једаред само у друштву био, морао га се до века сећати. Више је ћутао но што је говорио али са интимним пријатељем хтео је више коју рећи, и онда се тек видело, да отац Ђорђе не беше обична калибра калуђер.

О нашим народним стварима лепше је мислио и осећао но и један приморац. Познато је како се Герман био уватио у коштац са народом, познато нам је како се наши виши и нижи калуђери утрциваше у служби његових злокобних по народ умишљаја, али наш отац Ђорђе не само да није то одобравао но је те пијавице до крајности презиро и мрзио. Он би врло често рекао: „Ми треба да свеђневно служимо и да се за народ српски богу молимо, а народ се за нас мора старати.“ Врло се тешко коме тужио, он је терете своје мушки сносио. Кад сам му једаред приметио да он најбоље живи, пошто има у манастиру препитање и 300 ф. мировине узданувши тешко рекао ми је: „Синовче ја сам до дна душе увређен, пошто ми је управа неправедним начином одузета, ја сам стар, и несу ми ти 300 фор. ни нужни, молим се богу да ме прими али знаш, силом се живити може, а умрети не, јер је живот у руци онога који ведри и облачи. За тим су му ударише сузе, склопио је руке, подигао их горе и као раздражен лав узвикну: „О поживи га боже само, да поживи и мене, да дочекам, да га видим понижена, као што је он мене понизио. Правда лагано корача али стићи мора, и њега мора стићи клетва увређена народа.“ Овде је мислио знате, Германа.

Једном дође Герман у манастир Беочин, те ће му се морати по обичају и отац Ђорђе представити. Кад му је отац Ђорђе целиво десницу запитаће га доста саркасто Герман: „Оче Ђорђе, имаш ли још бува?“ „Та ваша светлост зна да се у манастиру тога налази.“ „Али не таки бува човече, што скачу, него испод коже.“ „Од вас двојице у једнога има наша светости, ал у мене рекао бих не,“ одговори увређени игуман. На то га је Герман отеро, те отац Ђорђе од једа леже у кревет и читаву га је ноћ гнозница тресла.

Сутра дан разгледао је сам Герман манастирске просторије, те случајно натрапа и на собу оца Ђорђа. Чим га је у кревету опазио одмах се врати натраг, али му отац Ђорђе викну: „Не бежи свети патријарше, побегла срећа од тебе!“

ЛИСТАК.

НАЈВЕЋИ ЦАР.

Слика из Елзаса.

Дошао школски надзорник у једно мало сеоце Елзаса да походи, да прегледа школу. Тип наученог Немца; педантан до крајности и код куће, а тек овде, где је реч о Французима, о револуционарима, које ваља по што по то понемчити, које треба сломити и сврвити, ма да су они и душом и телом Французи, готови, да мру за француску идеју, крвни непријатељи Немаца, који мрзе из дубине душе све, све што је немачко почев од цара, па до последњег каплара.

Тешко је ту одомаћити идеју германизације, тешко је ту искоренити, угушити мисао француску, кад се ту већ тако рећи и дете у колевци заклиње, да ће светити и осветити Елзас; кад било, да било. Једанпут мора доћи и то време. Лакше би Немцима било и ђавола задобити за се, ал Француза не измири никад! Тај му неће никад опростити.

Ал је немачка педантерија и флегма велика; што не може лепим, постиће силом. У школама се мапе променуле; свугде виси мапа: Das deutsche Reich, са — Елзасом и Лотарингијом. У сваком сеоцету ћеш наћи у школи на зиду ту мапу, а поред ње слику Вилхелма I. и кнеза Бизмарка.

Сироти Французи! Као да им нож забадаш у срце, е, ал бадава, ту је сила, па мора бити. Сироте оне малише! Хоће да искрљају језике своје са der, die, das, са немачком граматиком, е ал ту је сила па мора да буде.

Дошао дакле надзорник школски. Учитељ, стари Француз, гледа, да га задовољи — колико га Француз може задовољити. Мора, лебац му је у питању. Не чини он то радо. Та и он је био тамо 1870. године, и он се онда заветовао, да ће осветити Елзас. А стар је већ, близу седамдесет, сед као овца; у очима му тек севне кад-кад немоћни гњев; ал га још држи крепка и снажна, помисао на освету, свету освету. Видиш му на лицу несавладиму мржњу, е ал ту је сила, мора да учи и предаје: das deutsche Reich, der, die, das и т. д.

Ал питајте га, шта он још учи, шта још предаје оним малим ђацима, кад није ту надзорник? Сад вам не може исповедити, јер је ту за њ строги Немац, а дођите и запитајте га кад је сам са својим ђацима.

И надзорнику се канда врве по глави та помисао, канда нема поверења у учитељу, у седој му коси, па запита једног малишу немачки:

— Која је твоја отаџбина?

— Елзас! одговори отворено мали јунак.

Учитељу старом засија око од радости. То га је он научио. Неће његов ђак рећи: Немачка, кад му није слободно рећи: слободна Француска.

Надзорник мрда главом. Као да му није право; позове учитеља на страну па му нешто шапуће, а овај маше рукама, као кад се човек извињује.

При поласку рече надзорник, да је са успехом — осим оног одговора: Елзас — задовољан. Место тога ваља рећи вели Немачка.

На врати је већ био, кад се нечег сетио. Врати се и запита једног ђака.

— Који је највећи цар?

Мртва тишина овлада целом школом. Стари учитељ пребледио, па нешто маше прстом на своје ђаке да надзорник не види. Сви сагли главе, па ћуте као заливени, крадом погледају једно на друго па се чисто радују, што се није нашао ни један издајица, што неће ни један да устане.

Надзорник већ поче да их кара, кад се из последње скамије подиже један малиша. Немаш га шта видети, једва се види од земље, а прстима витла по ваздуху: моли да он сме рећи. Лице надзорника сијну од радости, што се ипак нашао један, ма и најмањи, који ће му на питање одговорити.

— Но реци ми дакле, које највећи цар?

Малиша се запурио; и бледи и црвени; чисто видиш, да се већ показао, што је дигао прст.

— Несмем, рече најпосле збуњено.

— А зашто? реци само слободно! ободри га надзорник мислећи, да се малиша боји учитеља, ако каже Вилхелм I.

— А нећеш ме тући?

— Небој се, нећу, само реци!

— Највећи цар на свету јесте Наполеон велики! одговори малиша смело и поносито, а свима се очи засијаше од радости — осим надзорника.

Шта је даље, то незнамо; само је учитељ, кад се вратио у школу, испративши надзорника, дозвао к себи оног малишу, узео га у наручје па га пољубио пред целим разредом у чело.

Будимпешта, маја 1889. Ђ. В.

Кад су покојном игуману Ђорђу јавили, да се Герман упокојио рекао је великодушни старац: „бог нека му за зла дела народу починђена опрости.“ На неколико недеља после смрти отишао је у Карловце на гроб Германов и рекао је: „Праштам ти за све.“ Покојник се за живота молио богу за лаку смрт, и бог му је молитве саслушао јер је 6. маја надгледо зидаре што његову чесму испод манастира зидаше, а 7. је заједно у трапезарији ручо. 8. ујутру чекаше га на доручак но старца не беше. Пробију прозор и пошаше ђака, где га овај нађе де је заспао за увек. 9. маја сахрише га лепо. При укопу чинодејствовали су игуман раковачки и бесчински и честити млади парох беочински. Света је било изван очекивања.

Ја овде у кратко исписах колико знадох о покојнику. Добро би било кад би покојникови пријатељи опширно написали биографију калуђера мученика, кога је несретни Герман до своје смрти гонио.

А сад покој души твојој и мир костима твојима честити игумане Ђорђе.

Вести из места и са стране.

Митрополит Михајло како јављају из Београда, стићи ће у Београд удуће недеље 21. тек. мсца.

Косовска Споменица, која ће се за спомен светковине косовске 500-годишњице сковати по предлогу српске владе а по нацрту професора Валтровића — изгледаће овако: с једне стране биће изражено наоблачено небо са натписом: Успомена на погинуле косовске јунаке и година 1389; а с друге стране слика манастира Жиче и године 1889.

Даничићево веће. Прошле недеље било је у дворани народног позоришта у Београду Даничићево веће, које приредише ђаци велике школе у помен великог покојника, а чист приход ће ићи на покриће трошкова око подизања Даничићевог споменика. Том је приликом издао књижевни лист „Коло“ споменицу под насловом: „Коло“ ђури Даничићу 13. маја 1889. год. У тој споменици има неколико песама, чланака и ситница. Све се односи на живот и рад Даничића.

Честитка скупу напредњака у Београду. Прошле недеље био је скуп напредњака у Београду који се није лепо свршио. Но о том на другом месту. Овде наводимо честитку том скупу, коју је донео један београдски опозицијони лист. Кад је било пред париским судом суђење Бонтуа, дошло је до прочитања писмо, које је писао Бонту директору генералне уније из кога се види, да је требало 6 милијона динара потрошити на подмићивање док је примљен и протурен уговор између Србије и Генералне Уније у ствари градње железнице. У том писму има овако место:

1. Бр. 1. — — — — — —	2,000.000 дин.
2. Бр. 2. — — — — — —	800.000 дин.
3. Бр. 3. — — — — — —	300.000 дин.
4. Бр. 4. — — — — — —	200.000 дин.
За овим долазе суме до броја 60.	
бр. 60. — — — — — —	2.500 дин.
Свега	6,000.000 дин.

Ово је драги директоре сума, коју је морала наша кућа да жртвује, те да конвенција буде примљена онако, како смо ми тражили. Примите искрен поздрав и поздравље свима нашим пријатељима.

Ваш

Бонту.

Напредњаци! Ви који сте ову земљу „усрећили“ са дугом од 300 милијуна динара и железницом са солидним друштвом, ви, који сте се бринули само о благостању свога народа, а не о џеповима својима, примите данас, кад се састајете да већате о начину, како да још једном „усрећите“ овај измучен народ овај одломак из писма вашег пријатеља и усрећитеља Србије Бонтуа.

Боже мој! Ко ли је само овај бр. 1. на кога је издато 2 милијона динара?!

Српско народно позориште у Митровици. Пишу нам из Митровице. Репертоар за идућу недељу овај је: У уторак 16. маја „Задушни Филип“ шаљива игра у 3 чина од Чехија, превео Јован Грчић. У четвртак 18. маја „Цигањин“ позоришна игра у 3 чина с певањем од Сиглигетија, превео Ј. М. Шимић (ван претплате) са спуштеним ценама. У суботу 20. маја „Монтроз“ драма у 5 чинова, написао Х. Лаубе, превео Ј. Е. Томић; у недељу 21. маја „Сељурица и шубара“ изворно шаљива игра у 4 чина, с певањем, од Илије Округића — Сремца, (ван претплате) са спуштеним ценама.

Слику Синђелићеву у тренуту кад креше пиштољ у цебану, као што јавља нишка „Слобода“, израдио је цртач гимназије и учитељске школе у Нишу г. Стева Никшић Лала. „Слобода“ уверава да је цртач на лику Синђелићеву дивно израдио онај страшни израз душевни у очи своје и турске пропасти. — За Синђелићеву прославу компоновао је г. Б. Свобода, хоровођа нишке певачке дружине песму Љубинкову „Смрт Синђелића“, а Д. Макоња Синђелићев марш. „Слобода“ јавља да ће у помену Синђелићу учествовати Друштво св. Саве, друштво срв. креста, учитељска школа, гимназија, женска радничка школа, артиљерија, пијонирска и пешачки батаљони.

Глад у Далмацији. Пишу из Дрњиша „Српском Гласу, да је онемошња општина тражила од владе 2000 фор., из фонда за глад. И тај случај може служити као потврда извештаја о глади.

Женска апотека. Прва апотека, у којој ће жена бити апотекар и женске помоћнице, отвориће се у Варшави. Сопственица је г-ђа Беронскаја, која је пр. год. свршила фармацију у Цириху, и сада добила дозволу на отварање апотеке.

Голубачке мушице у новосадској околини. Ми смо у броју од прошле среде донели по „Тежаку“, какву је грдну штету у неким крајевима краљевине Србије направила голубачка мушица међу стоком. Од неколико дана амо виђају се ројеви те ужасне мушице и у овој околини, па као што нам се туже, досађује јако и стоци, па и људима. После оне прве кише овде у Новоме Саду отпочела је дувати кошава, те је лако могућно, да је с њоме дошла и голубачка мушица из оних крајева на доњем Дунаву, где се највише леже. Ће ће свакако за неколико дана нестати, те с тога рекли бисмо, да се не треба бојати. Занимљиво је још, да из неких 'крајева на Рајни у Немачкој јављају, да се и тамо појавила та мушица. Ако је то истина, онда голубачка мушица неће бити да је покрајинска напаст, већ општа.

Невеста која броји 83 године. Пишу из Вараждина: Маркус Март, кондуктер железнице, стар 46 година венчао се ово дана са госпођицом Катарином Дожинићевом која је стара 83 године. Мати невесте, стара је 117 година и веома се радовала, што дочека, да се њено „дете“ удомило. Сретно?

Обронила се земља. Између Кленеза и Алмена у Бергамаској, у Италији обронило се брег са читавом кућом једном, у којој је у тај мах 7 душа било, које су заједно са кућом сада претрпане. Бура са ледом тако је ужасно беснила, да се тог дана није могло мислити да се они јадници спасу. Но питање је, да ли ће се у опште још моћи спасти.

Несрећа на железници. Близо Ст. Луја догодила се велика несрећа на железничкој прузи. Влак један искочио је из шина кад је најбрже јурио, тако да су се сва кола разрушила и поломила, а 25 путника да су остали рањени, па неки и самртно рањени. Разбојници су раскламатали шине, да влак искочи, па да опљачкају путнике. Да ли им је то испало за руком до сад се не зна.

Трговина.

= **Нови Сад** 15. (27.) маја. На житној пијаци у Будимпешти је у течају прошле недеље цена шеници у самом почетку недељнога рада са 10—25 новч. попустила била а да на измаку недеље бар половину свога губитка ипак поврати. Покрај умереног промета цена се шеници у неколико учврстила. Сва остала су зрна на попуштању са ценама од 5—10 новч. на горњим пијацама. Кукуруз се веома слабо тражи; што пролази кукуруза то је већином лошије зрно зараву. На нашој је пијаци јако застао промет са раном нит је довоз ни млинови па ни спекулација пазару. Цена је веома не сигурна. Шеница 6 ф. 40—50 н. Јечам 4 ф. 60 до 70 н. Зоб 4 ф. 70—80 н. Кукуруз 3 ф. 80—90 н, најскупље 4 ф. Све од 100 кгр.

Брашно. Покрај доста умерене израде брашна сад „између хлебова“ млинови су белом брашну са 80 н., средњем са 40 новч., грису са ценом 1 ф. цену попустили. Хлебно брашно односно „црно“ остало је по досадањој цени. Данас је цена брашну ова:

Број	0	1	2	3	4	5	6
ф.	14.—	13.40	13.—	12.60	12.20	11.60	10 60
	7	8	8½	8¾	9		
	10.20	9.80	9.—	8 20	7.—		

Хлебно I. 8 фор. II. 7 фор. 20 н. мекиње ситне и крупне 4 ф. Грис А. 14 ф., В. 14 ф., С. 13 фор. Све са џаком заједно од 100 кгр. а постављено у кућу, на паробродску или жељезничку станицу. (Парни млин В. Фајта.)

На осталим нашим пијацама покрај сасвим слабога посла и продаје наших производа, цене су свему без промене. Ново зеље-поврће се живо тражи, по цене су веома ниске сад за рани овај производ.

Време променљиво, обично ветровито; на кишу спремно. Вода у Дунаву дуж од Пожуна до Оршаве у малом опадању. Тиса од Марош Сигета до Титела опада. Сава од Сиска до ушћа под Земуном-Београдом у опадању.

*

У Будимпешти 14. (26.) маја. Шеница умерено нуђена, воља за куповање ограничена, тенденција мирна, цене су се ипак доста добро одржале. Остала зрна немају никаква промета, цена ражи, зоби, јечму и кукурузу са 10 нов. ниже. Плаћана шеница потиска тешка 80. 7 ф. 30 н., 79.5 7 ф. 25 н., 78.5 7 ф. 10 н. Пештанска 80. 7 ф. 20 н., 79.5 7 ф. 10 н., 78. 7 ф. Банатска 80. 6 ф. 90 н. Бачка 80. и 78. 7 ф. 12 н., горњо-угарска 77.7 6 ф. 70 н. Све на три месеца.

Термини: Шеница за јесен 6 ф. 97—98 н., за мај-јуни шеница 6 ф. 50—55 н. Кукуруз за јуни-август 4 ф. 68—65 н. Зоб за јесен 5 ф. 9—11 н., Репица кол фина роба за август-септембар 12 ф. 85 новч.

*

Течај златног и сребрног новца на пешт. берзи од 15. маја.

4% угарска златна рента — — —	102 25
5% „ папирна „ — — —	97·15
Дукати — — — — — — —	5·53
Наполеондори (20 франака) — — —	9 37
Немачке држ. марке — — — —	57·85

Најновије вести.

— Из Брисла јављају: У парници, коју је суд у Мону на заповест владину покренуо против социјалистичких вођа бајаги због велеиздаје, ослобођене су све оптужене социјалисте, а два најмлађа шпијуна владина, осуђена су на робију на више месеци. Због тога се очекује сваки час, да данашња клерикална белгијска влада даде оставку.

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ.“

(Стигли 15. маја у вече)

Београд 15. маја. Јуче био овде збор напредњака из целе Србије. Било их на 1.200, те се може узети да су дошли сви колико их год има. То су бивши надпредњачки кметови, лиферанти, чиновници. Кад су напредњаци ишли у гомили на збор, нападоше их ђаци с каменицама и узвицима: „Доле напредњаци!“ Летели су плотуни од камења. Више је њих рањено. Збор је одржан на коме је Гарашанин говорио како су напредњаци дигли углед Србије и узвисили је до краљевства. Светина је поломила целу напредњачку штампарију, те су доцније жандари пуцали а неки су рањени и убијени. Светина је Гарашанинову кућу на теразијама рушила. На послетку је измарширала и војска.

Београд, 15. маја. У 7 сати у вече био је мир. Демонстрације су трајале 5 сати. Напредњаци, који су испалили револвере, убили су једног гимназисту и једног жандарма. Збор напредњака посетило 1500 људи, већином отпуштени чиновници. Гарашанин је у говору, који је трајао два сата, бранио држање напредњака и њихове владе. Позвао их је, да признају законито стање, које је створено услед оставке краља Милана. За тим је прочитао програм, који се у главноме слаже са досадањим. Главни стубови напредњачке странке: Мијатовић, Пироћанац, Новаковић нису били на збору.

Париз. Овдашњи листови тврде, да је краљ Хумберт био доиста у договору с немачким царем да посети Штрасбург, али је морао одустати од те намере услед узбуђења које је због тог настало у целој Европи а нарочито у патријотским круговима Италије.

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

Изашао је из штампе

„ЈАВОР“

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ, ПОУКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Уређује:

Др. ИЛИЈА ОГЊАНОВИЋ и ЈОВАН ГРЧИЋ.

Власник:

ЗМАЈ ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

БРОЈ 20.

Песник. Песма од Војислава. — Девојачки роман. Пише Драга Гавриловића. — У омрази. Песма Вл. М. Јовановића. — Роман без љубави. Написао Михајло Балуцки. С дозволом пишчевом превео с пољског Рајко. — Рудиментни појави у друштву и животу. По Е. Б. Тајлору израдио Драг. М. Павловић. (Наставак.) — Листак. Писма Милице Стојадиновићеве-Српкиње Ђорђу Рајковићу. VII. — Белешке. — Разно. — Нове књиге и листови. — Додатак: Недељни календар. — Старе књиге. — Огласи.

„Јавор“ излази сваке недеље на читавом табаку и стаје на 3 месеца ф. 1·25. За стране земље ф. 1·50

У Н. Саду, 13. маја 1889.

Лука Јоцић,
издавач „Јавора.“

ПОЗИВ

у редовну главну скупштину „друштва за српско народно позориште.“

Господа чланови „друштва за српско народно позориште“ умољавају се, да изволе доћи у редовну годишњу главну скупштину, која ће се држати у суботу 17. (29.) јуна о. г. у 9 сахата пре подне у дворани „Матице Српске“.

Уједно се јавља, да свака општина или правна дружина у смислу § 4. устава друштвеног има права да бира на 100 фор. прилога једнога, на 1000 фор. двојицу, а на више од 1000 фор. тројицу заступника за сваку скупштину друштвену.

Дневни ред за ову скупштину установљен је овако: 1.) Оверење присутних чланова; — 2.) Извештај председников о укупној радњи и стању друштвеном; — 3.) Извештај управнога одбора о стању фонда позоришног; — 4.) Извештај о рачуну главне благајне; — 5.) Извештај о рачуну позоришне дружине; — 6.) Извештај скупштинских прегледача о супер-ревизији рачуна позоришних; — 7.) Извештај управе о стању и радњи позоришне дружине; — 8) Извештај о приходу и расходу од позоришне дворане; 9.) Допуна трећине чланова управнога одбора; — 10.) Одређење прорачуна на годину дана; — 11.) Предлози, који се поднесу скупштини у смислу пословног реда; — и 12.) Избор одбора за оверење скупштинског записника

Из седнице управнога одбора „друштва за српско народно позориште“, у Новоме Саду 5. (17.) маја 1889.

Начеоник:

Сава Петровић с. р. секретар. **Др. Лаза Станојевић** с. р.

✝

Са најдубљом тугом јављамо сродницима, пријатељима и познаницима, да нам се премили и непрежаљени син, односно брат, унук, синовац и нећак наш

МИЛАН ВУКИЋЕВИЋ

правник треће године

после кратког боловања“ у 24-тој години у цвету своје младости у поноћи у очи 13. маја тихо и мирно у вечност преселио.

Тело незаборављеног нам милог покојника опојаће се у саборном свето-ђурђевском храму сомборском у недељу 14. маја у 5 часова после подне, а за тим ће се на успенском гробљу у породичној гробници сарани ти.

Бог му дао вечни покој!

У Сомбору 13. (25) маја 1889.

Никола Ђ. Вукићевић, отац. Меланија Вукићевићка рођ. Ракићева, мати; Вјера Вукићевићева, Персида Вукићевићева, рођене сестре; Павле Бошко Вукићевић, рођени брат; Катарина удова Ракића рођена Радуловићева, мајка; Петар Вукићевић, стриц; Катинка Вукићевићева, сестра од стрица; Милан Ракић, ујак; Софија Лукића рођ. Ракићева, Ангелина удова Ракића рођена Ракићева, тетке; Ђорђе Лукић теча; Ета Лукић, брат од тетке; Даница Ракићева сестра од тетке.

РЕД ПЛОВИДБЕ

путничких пароброда почевши од 8. (20.) марта 1889. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5½ сата после подне.

Из НОВОГА САДА за ПОТИСКЕ СТАНИЦЕ: сваки дан осим петком у 5½ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5½ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5½ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: сваки дан у 10½ сати пре подне.

У Новом Саду 8. (20.) марта 1889.

АГЕНЦИЈА.

Ред пловидбе

помесног пароброда „Нимфе“ почевши од 9. (21.) маја ове године.

ИЗ КАМЕНИЦЕ У НОВИ САД:
Пре подне: 5, 6, 8, и 10 сахата.
После подне: 2, 4, 6 и ½8 сах.

ИЗ НОВОГ САДА У КАМЕНИЦУ:
Пре подне: 6, 7, 9, и 11 сахата.
После подне: 3, 5, ½7 и 8 сахата.

☛ Недељом и свецем после подне не иде по тарифи, него по потреби.

Повратне карте имају вредност само за тај дан, за који су извађене.

Каменица, 8. маја 1889.

Подузетништво.

ОГЛАСИ.

Објава.

Од стране управног одбора за заједничко руковање удружених ритских земаља у тителском и жабаљском срезу, овим се до општег знања ставља, да ће се за време од 1. маја о. г. до конца марта 1891. године право риболова у ритовима тителске, лочке и виловачке општине, путем јавне дражбе под закуп издавати.

Дражба истих риболова држаће се 1. јуна 1889. у 10 сахата пре подне у звању управног одбора у Тителу, где се и ближи услови саznати могу.

Уважене местне власти умољавају се да ову објаву међу својим становништвом обнародују.

У Тителу 23. маја 1889.

ГАЈШИН,
председник.

2-3

ШПЕЦЕРАЈСКА И МЕШОВИТА ТРГОВИНА

ЛУКЕ МАРИЋА

У ШИДУ

потребује једног од млађих помоћника. 1—3

☛ **ОГЛАС.** ☚

У месту Беочину, у подручију којем се налазе две творнице цемента, манастир и поглаварство, намеравам ја доле-подписана продати из слободне руке своју властиту кућу на сред места у главној улици код крчме и општ. куће састојећу се из две зграде за становање, једног дућана, господарских стаја, велике авлије и бунара. Особито згодна је кућа за отворену радњу. Понуде нека се шаљу на подписану. 2—2

Беочин 11. маја 1889. ЉУБИЦА ЂОРЂЕВИЋ.

ШПЕЦЕРАЈСКА И АРТИЈНА ТРГОВИНА

ЈОВАНА ПАНДУРОВИЋА

у Шиклошу

потребује два спомоћника и два практиканта или шегрта. Са горњом радњом скопчана је и овдашња прва штампарија, коју такођер моје помоћништво проучавати може, а има прилике и са винарским послом се упознати, а мађарски и немачки језик може савршено присвојити. 3—3

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Малетић. Одговорни уредник Јаша Томић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.